

WVWJ

vlaams
nationaal
weekblad

DRUKPERSSTRAAT, 20, 1000 BRUSSEL — TEL. 02/217.97.98 — 21e JAAR nr 41 — DONDERDAG 9-10-75 — PRIJS : 16 F

OPPOSITIE MOET OPPOSITIE DURVEN ZIJN

door senator WIM JORISSEN

Het is de normale gang van zaken in de democratie. En het is dat wat de volksmens verlangt. Degenen die regeren moeten proberen zo goed mogelijk te regeren. De oppositie mag de regering niet sparen, moet elke vergissing aanklagen, moet tegen elke machtsafwendings en tegen elk machtsmisbruik te keer gaan.

Zoals in de sport de volksmens houdt van een sportman die alles geeft wat in hem zit, van de niet-favoriet die vecht om de favoriet te kloppen, zo zal het hart van de volksmens slaan voor de politicus in de oppositie die eerlijk en onophoudend vecht voor de ideeën waarin die politicus oprecht gelooft.

De volksmens, en dat is de overgrote meerderheid in de politiek, houdt niet van al te veel gepalaver en van te veel kanapee- en koelissengesprekken. Hij heeft er een oprechte afkeer van omdat hij dit niet gezond vindt. En hij heeft gelijk.

Zeker de oppositie moet zich niet veel bezig houden met kanapeesprekken. De oppositie moet oppositie durven zijn.

Wij hebben het herhaald vóór de verkiezingen, wij hebben het gezegd dadelijk na de verkiezingen, toen die waarheid voor iedereen duidelijk was. Wij zijn het sindsdien blijven herhalen.

Partijbestuur en partijraad die deze waarheid ook inzagen hebben die stelling bij herhaling onderschreven en een harde oppositie aangekondigd.

Er is een tijd van onderhandelen geweest. Te Steenokkerzeel en in de Lambermontstraat. Die episode werd vorig jaar afgesloten.

Elke partij heeft tot plicht zijn program te verwezenlijken in een regering als dit kan.

Maar we zeggen wel zijn program verwezenlijken en niet zijn program verloochoenen. De Vlaamse Beweging vóór het ontstaan van de Volksunie, de propagandisten en militanten van onze partij sinds het ontstaan van de Volksunie hebben te veel offers gebracht voor de gedachten waarin de partij geloofde om te aanvaarden dat de leiding van de partij dat program zou verloochoenen voor een paar ministerportefeuilles. Het kader van de partij zou dit ook niet dulden, zelfs indien de leiding zich ter zake ooit zou vergissen. En dat is maar goed ook. Leiding en militanten moeten één zijn in de strijd. De gespletenheid tussen beide zou tot gevolg hebben dat we een partij zonder militanten zouden worden en dus een partij die ten dode is opgeschreven.

Wij willen dit zeer duidelijk schrijven op een ogenblik dat de heer Grootjans andermaal zoekt de Volksunie te compromitteren.

Hij is hierbij niet aan zijn proefstuk. De man die haast een beroerte krijgt als hij over amnestie hoort praten, omdat hij de reactie van een goed deel van zijn kiezers — de franskiljons — vreest wil de indruk blijven wekken dat hij de Volksunie naloopt.

Men zou dit op het eerste gezicht vriendelijk kunnen vinden doch dat zou getuigen van argeloosheid. Zijn echte bedoeling is het natuurlijk de indruk te wekken dat zijn partij óók Vlaamsgezind is en dat ze niet zo ver van de Volksunie meer staat.

(lees door op blz. 5)

BARBAARSE Vernielingen in Vlaamse School te Schaarbeek

SPOOKVERHALEN EN "REGERINGSGEILHEID"

Het zonderlinge optreden van de heer Grootjans heeft heel wat verwarring teweeggebracht. Opnieuw valt links en rechts het woord « regeringsgeilheid » ten aanzien van de Volksunie. Laat ons van meet af aan duidelijk zijn.

De Volksunie wenst haar programma te verwezenlijken. Als de mogelijkheid zich daartoe voordoet door op een eerlijke wijze regeringsverantwoordelijkheid op te nemen, zal de partij dat ook doen. Doet deze mogelijkheid zich niet voor, dan voert de partij zoals thans een duidelijke en harde oppositie.

Al het overige is praat voor de vaak. Het doet zelf lachwekkend aan, tegenstrevers die vroeger de Volksunie bekampten met het argument van de « verloren stem » of van het « zweeppartijtje » thans precies het tegenovergestelde te horen zeggen.

Zij verwijten de Volksunie thans dat de partij bewijst een volwassen en doelbewuste politieke partij te zijn geworden.

De insinuaties als zou de Volksunie bereid zijn belangrijke principiële programmapunten te verloochoenen omwille van regeringsdeelname kunnen wij gerust ter zijde schuiven. Wat vast staat is

dat niet de Volksunie, doch wel de CVP, de BSP en de PVV broederlijk verenigd de Vlamingen in de huidige positie hebben gemanoeuvreed. Dat zij en niet de Volksunie Brussel tot derde partner hebben opgekweekt. Dat zij en niet de Volksunie de fameuze « liberté » in onderwijszaken hebben ingevoerd. Dat zij en niet de Volksunie de randfederaties afschaffen en de faciliteitengemeenten aldus verder isoleren, enzovoort.

Deze heren zouden dus beter over « regeringsgeilheid » zwijgen. Voor wie verder verstaan en zien wil weze nogmaals duidelijk gesteld dat er de laatste maanden noch door de voorzitters van de Volksunie, noch door gemandateerde afgevaardigden onderhandelingen zijn gevoerd geworden. Dat andere persoonlijkheden,

mandatarissen, private gesprekken hebben gevoerd staat vast. De waarde hiervan kan natuurlijk slechts informatief zijn. Zij moeten op hun inhoud beoordeeld worden.

Bovendien hebben sommige Vlaamse niet-partijpolitieke verenigingen zich verder beraden over de staatsvorming. Zij hebben hierbij beroep gedaan op het advies en de medewerking van politici van verschillende partijen. Het resultaat van dit denkwerk werd aan enkele vooraanstaande politici ter overweging voorgelegd. Maar dit heeft niet geleid tot politieke onderhandelingen tussen partijen.

Dit is de waarheid en al het andere is geïnteresseerde fantasie. Dit alles behoort in grote mate tot het normale politieke werk. Het zal de Volksunie evenwel niet

beletten in alle klaarheid haar eigen verantwoordelijkheden op te nemen en o.m. onverbiddelijk te blijven onderstrepen dat de huidige regering in Vlaams opzicht niets te bieden heeft

Hugo SCHILTZ
voorzitter van het Partijbestuur.

Verder in dit nummer :

- Grootjans wil zijn partij in de regering houden, p. 3
- Piet De Pauw en de betoging van 26 oktober, p. 5
- Voorwaardelijk vertrouwen voor 11.11.11, p. 7

DE DIALOOG DER "SCHIMMEN"

GROOTJANS WIL IN DE EERSTE PLAATS ZIJN PARTIJ IN DE REGERING HOUDEN

Er is tijdens de voorbije week in ons politieke wereldje nogal wat wind gemaakt rond « geheime kontakten » die er zouden geweest zijn met het oog op een eventuele hervatting van de dialoog tussen de gemeenschappen. Het schimmige suspensverhaal daar rond in de pers vond woensdagnamiddag te Brussel zijn (voorlopige ?) ontknoping. Namens het partijbestuur van de Volksunie, dat de avond voordien deze kwestie besprak en o.m. senator Lode Claes hoorde, stond Hugo Schiltz er de talrijk opgekomen journalisten te woord.

Hij gaf hen een duidelijk overzicht van de — louter informele en totaal vrijblijvende — politieke kontakten die er inderdaad geweest zijn tussen sommige politici van de Volksunie en van de regeringspartijen. Hij preciseerde daarbij dat er op geen enkel ogenblik sprake is geweest van onderhandelingen en beklemtoonde het — ongewijzigde — standpunt van de partij, nl dat de voorwaarden voor een nieuwe dialoog van gemeenschap tot gemeenschap niet vervuld zijn en de Volksunie bijgevolg onverminderd haar oppositierol blijft spelen.

Het werd overigens tijd dat er klare taal werd gesproken. Door zijn zonderling optreden had PVV-voorzitter Grootjans een verwarring geschapen die nog dagelijks verergerde door de diverse onthullingen en spekulaties in de pers. Het dient daarbij gezegd dat de eerste reacties van verscheidene betrokken politici al evenmin verhelderend werkten zodat tenslotte zowat iedereen het op de heupen begon te krijgen van al die halve ontkenningen, halve bevestigingen en het subtiel spelen met woorden die soms een dubbele bodem hadden.

HET INITIATIEF CLAES-MOREAU

Het verhaal dat Hugo Schiltz woensdagnamiddag aan de journalisten vertelde, ziet er ongeveer als volgt uit.

Volksunie-senator Lode Claes uit Brussel heeft inderdaad samen met RW-staatssecretaris Moreau in de loop van de voorbije maanden dikwijls en langdurig van gedachten gewisseld over wat eventueel een basis zou kunnen vormen voor het op gang brengen van een nieuwe dialoog van gemeenschap tot gemeenschap. Beiden deden dit op eigen initiatief. Zij hebben uiteindelijk het resultaat van hun « denkoefeningen » getoetst aan de mening van politici van verscheidene regeringspartijen. Op een vraag antwoordde de h. Schiltz dat hij niet wist van welke politici de mening was gevraagd en hij verduidelijkte: « Dit is alleszins niet met mij gebeurd ».

Senator Lode Claes voerde deze gesprekken zonder enige opdracht van het partijbestuur van de Volksunie en zonder dat het partijbestuur daarover als dusdanig werd ingelicht. Deze gesprekken zijn dus een pure privé-aan gelegenheid voor de betrokken politici en de resultaten van hun denkwerk kan de Volksunie dan ook in geen enkel opzicht binden.

Na de vergadering van dinsdagavond besloot het VU-partijbestuur eenparig over deze aangelegenheid een persmededeling te verstrekken. Daarin stelt het PB vast dat senator Lode Claes strikt ten persoonlijke titel heeft gehandeld en dat zijn partij, de Volksunie, afstand neemt van zijn initiatief, zowel wat de procedure als wat de inhoud betreft. Het resultaat van dit persoonlijk initiatief (het zgn. voorontwerp Claes-Moreau) kan bijgevolg principieel niet overgenomen

worden door de partij. Het Partijbestuur betreurt overigens dat senator Lode Claes zonder opdracht zo'n verregaande politieke kontakten met een lid van de regering heeft opgenomen. Dit wil niet zeggen dat het Partijbestuur de eerlijkheid en de integriteit van senator Claes zou betwijfelen. Dit heeft daarmee in feite niets te maken.

Het Partijbestuur stelde ten slotte unaniem vast dat er geen enkel nieuw feit is dat de hervatting van besprekingen met het oog op een nieuwe dialoog rechtvaardigt. Er is bijgevolg geen enkele reden waarom de partij de oppositie zou verlaten. Deze regering, die de Vlaamse posities stelselmatig ondermijnt, moet integendeel onverminderd bestreden worden.

VOORAFGAANDE VOORWAARDEN

Bij herhaling heeft de VU publiek verklaard dat zij niet bereid is tot enig nieuw overleg van gemeenschap tot gemeenschap als de kandidaat-gesprekspartners niet bereid zijn de volgende vier punten te aanvaarden.

1. dat de korrekte toepassing van de taalwetten vooral te Brussel geen voorwerp van onderhandelingen kan vormen en integendeel door de regering zonder verdere discussie moeten uitgevoerd worden.
2. dat de driedelige gewestvorming moet stopgezet worden.
3. dat Brussel beperkt blijft tot 19 gemeenten.
4. dat alleen de wil, een eerlijk tweeledig federalisme in te voeren een nieuw feit zou uitmaken en een nieuwe toestand scheppen mits een regering, die in staat is dit ook te verwezenlijken.

In de pers werd geschreven dat senator Claes en staatssecretaris Moreau, die overtuigd achter hun « ontwerp » staan, eerst hun respektieve partijen zouden trachten te overtuigen en dan hun geestesprodukt zouden openbaar maken. De h. Claes is er dinsdagavond niet in geslaagd de leiding van zijn partij te overtuigen. Wij vroegen hem of hij de tekst nu openbaar zou maken. Hij antwoordde ons dat hij loyaal wilde zijn tegenover zijn partij en, gezien de omstandigheden, geen campagne zou voeren voor de tekst. De houding van de VU-leiding is echter duidelijk: het initiatief en de tekst die eruit voortkwam acht ze inopportuun en de inhoud is in bepaalde onderdelen (gedeelte i.v.m. de begrenzing van Brussel) volkomen onaanvaardbaar. Ze wil er dus niets mee te maken hebben.

DE VLAAMSE VERSTANDHOUDING

In sommige dagbladen is er ook sprake geweest van andere diskrete kontakten. Men schreef over gesprekken tussen de voorzitters van CVP, PVV en Volksunie en over teksten die zouden uitgewerkt zijn op het niveau van de studiediensten van de drie vernoemde

WAT BEZIELDE GROOTJANS ?

De PVV-voorzitter zegt er alles voor over te hebben om een werkelijke dialoog van gemeenschap tot gemeenschap terug op gang te brengen. Maar met zijn voorbarig geklets heeft hij dit weer eens zoveel moeilijker gemaakt. Daarom denken velen dat partijpolitieke bekommernissen achter zijn onverwachte onthullingen steken. Hij weet dat sommige CVP-ers en PSC-ers bijna luidop dromen van een nieuwe coalitie met de BSP-ers, en dat het RW met de dag lastiger wordt. Struikelt Tindemans eerlang, dan zullen de regeringsgeile rooie rakkers door hun kristelijke broeders in de volgende regering worden binnengehaald. En dan ligt Grootjans er met zijn blauwe troep meteen uit... Dit moet ten allen prijze vermeden worden, denkt hij, en daartoe leek een nieuw "dialoog"-manoever hem blijkbaar geschikt. Of hij daarmee de Vlaamse belangen een (on)dienst bewijst zal hem een zorg wezen.

partijen. Dit blijkt nu gedeeltelijk op een misverstand te berusten.

Ruim een jaar geleden, en totaal afhankelijk van het initiatief Claes-Moreau, was in verscheidene Vlaamse verenigingen de wens naar voor gekomen dat de Vlaamse partijen zich onderling akkoord zouden stellen over een gemeenschappelijk programma inzake de staatsvorming. Programma dat zij dan solidair zouden verdedigen bij een eventueel nieuw gesprek van gemeenschap tot gemeenschap. Die wens ligt volkomen in de lijn van wat de VU zelf al zo vaak vooropgesteld heeft: dat de Vlamingen hun violen moeten stemmen alvorens nog eens met de Franstaligen aan tafel te gaan zitten. Een invloedrijke Vlaamse vereniging (naar achteraf bleek: het Vlaams Economisch Verbond) nam in die zin dan een formeel initiatief. In de eigen studiedienst werden gesprekken georganiseerd, met het oog op de uitwerking van een gemeenschappelijke tekst, waaraan gemandateerde afgevaardigden deelnamen van de CVP, de PVV en de VU. Voor de Volksunie namen, in afspraak met het Partijbestuur, daaraan deel: senator Frans Baert en André Monteyne, lid van de Brusselse Kultuurcommissie. De BSP kwam er (nog ?) niet aan te pas omdat zij vooralsnog blijft vasthouden aan haar unitaristisch standpunt. Deze gesprekken hebben ten slotte geleid tot het opstellen van wat een « synthese-nota » werd genoemd. Aldus de h. Schiltz (Dit document werd woensdagmorgen afgedrukt in het dagblad « De Financieel-Economische Tijd », n.v.d.r.). De h. Schiltz deelde nog mee dat de voorzitter van het VEV (Vaast Leysen) na het tot stand komen van de tekst de betrokken voorzitters (Wilfried Martens, Frans Grootjans en Hugo Schiltz) op een lunch heeft uitgenodigd, waar hij hen het document heeft overhandigd. Daar waren ook nog andere genodigden bij aanwezig. Er is dan over de synthesenota van gedachten gewisseld, zonder dat men van onderhandelingen kan gewagen.

Zo stonden de zaken op het ogenblik dat, door de verklaringen van de h. Grootjans, plots alle aandacht gevestigd werd op het doorkruisende initiatief Claes-Moreau.

Op vragen van journalisten zegde Schiltz nog dat hij het document, dat op VEV-initiatief ontstond, een heel valabel werkstuk vindt. Inhoudelijk is het echter in het Partijbestuur van de Volksunie nog niet besproken. De reaktie van VU-partijbestuurslid Raskin verklaarde hij door de wijze waarop de Financieel-Economische Tijd deze synthesenota heeft voorgesteld: als een document uitgaande van de betrokken partijen, terwijl het in feite om een privé-werkdocument gaat met het oog op een betere Vlaamse verstandhouding bij eventuele toekomstige gesprekken met de Franstalige gemeenschap.

KOMMUNIKATIE-STOORNIS

We moeten het niet ontveinzen: het uitlekken van de « diskrete gesprekken » hebben in de VU, ook aan de top, enige wrevel verwekt. Er is kennelijk een communicatiestoornis geweest, die sommigen wantrouwend heeft gemaakt. Toen wij dinsdag op informatietoelichtingen gingen om uit het geruchtenweb te geraken, deden wij enkele bevreedende ervaringen op. Algemeen VU-voorzitter Van der Elst, die statutair toch de eerste is die namens de partij politieke besprekingen zou moeten voeren, bleek persoonlijk geen enkele bespreking of onderhandeling te hebben gevoerd of bijgewoond, noch met de voorzitters noch met vertegenwoordigers van andere partijen. Wij vroegen hem ook of hij ervan op de hoogte was geweest dat senator Lode Claes met staatssecretaris Moreau besprekingen voerde. Zijn antwoord: « In de eerste helft van juli kwam Lode Claes mij samen met volksvertegenwoordiger Anciaux opzoeken. Hij zei toen dat hij een afspraak had met Moreau. Ik wees hem erop dat hij geen opdracht had van het Partijbestuur en dat ik hem die opdracht niet kon geven. Van zijn besprekingen met Moreau heb ik nadien ook geen verslag ontvangen ». Van enige andere bespreking op het niveau van « de studiediensten » of « de voorzitters » bleek de h. Van der Elst niet op de hoogte. Senator Jorissen, algemeen sekretaris en vooraanstaand lid van het Partijbestuur, al evenmin. Hij heeft het moeten vernemen nadat de h. Grootjans begon te « onthullen ». Nochtans, zo zegt de h. Jorissen, heeft het Partijbestuur bij herhaling beslist dat er met deze regering niet meer zou worden onderhandeld. Wie het toch probeert in het geniep moet toch weten dat zijn pogingen geen resultaat kunnen hebben en hij verdient afkeuring omdat hij het vertrouwen in de partij ondermijnt. Van enig overleg van de voorzitter van het Partijbestuur met de heren Martens en Grootjans bleek hij niets af te weten. Andere leden van het Partijbestuur bleken al evenmin « au courant ».

Nu is het wel juist wat de h. Schiltz tijdens de perskonferentie van woensdag zei n.l. dat het de plicht is van de voorzitter van een politieke partij af en toe informele gesprekken te voeren als terreinverkenning. Maar dat geldt niet voor om het even welke mandataris en het kan toch geen kwaad de mede-verantwoordelijken aan de top op de hoogte te houden. Ze zijn allicht méér te vertrouwen dan een Grootjans die toch zo graag onthullingen doet... Dit zou veel wrevel voorkomen en het partijkader toelaten alles rustiger te benaderen. Partijwerk is in de eerste plaats team-work.

Paul Martens

TAAI EN MEEDOGENLOOS

(RSA) De dood van de 82-jarige Francisco Bahamonte zou weliswaar het einde betekenen van het Franco-regiem maar niets wijst er op dat de « Caudillo » binnenkort zijn ambt zal neerleggen. Al zijn familieleden hebben haast bijbelse leeftijdsgrenzen bereikt: zijn vader werd 96, zijn grootvader 102 en zijn zusters en tantes bleven tot ver in de tachtig kranig overeind. Toen Franco iets meer dan een jaar geleden aan de rand van de eeuwigheid zweefde, herstelde hij in anderhalve maand van een levensgevaarlijk flebitis, terwijl een twintig jaar jongere Nixon daar drie maanden voor nodig had! Franco bibbert en trilt op zijn stramme benen, maar staat nog altijd aan het roer: stijfhoofdig en verschanst in een schijnwereld waar gezonde politieke argumenten nog nauwelijks meespelen.

In weerwil van manifestaties te zijnen gunste (te Madrid en elders in het land) is de ultra-rechtse kern die hem door alle peripetieën heen trouw is gebleven duidelijk op de terugweg.

Bijna veertig jaar na de burgeroorlog is het Franco-regiem manifest aan zijn hoogtepunt. Al lang heeft het systeem de kracht niet meer om zijn tegenstanders definitief uit te schakelen... en precies dit besef heeft de klik rond Franco tot buitensporige reacties verleid, waarbij humane overwegingen niet aan bod komen.

Inmiddels heeft de terechtstelling van nationalistische Basken en revolutionaire Spanjaarden de hele wereld tegen Madrid in het harnas gejaagd. Franco kan nu de reactie van de westerse wereld doodverven als « kommunistische agitatie » (waarbij dan te bedenken is dat veel anti-Franco-manifestanten allesbehalve humanitair gemotiveerd zijn) maar de schade die hij zijn eigen regiem hiermee heeft toegebracht lijkt onherstelbaar.

Sinds het einde van de jaren zestig zijn nieuwe toestanden komen aantreden: het leeuwedeel van de Spaanse klerus stelt zich vandaag tegen het regiem op, terwijl de illegale maar actieve vakbonden de sakrosante eenheidsvakbond gewoon belachelijk maken. Zelfs de economie en het leger gaan hun eigen gang en storen zich niet langer aan de autoritaire oekazen... zodat men onverbloemd kan stellen dat Franco toen hij twee weken geleden genade weigerde... zelfmoord heeft gepleegd uit vrees voor de dood.

Uit Portugese voorbeelden heeft Franco intussen geleerd dat zijn regiem niet erfelijk is. Juan Carlos zal altijd een koning zijn bij de genade van de generalissimo... Voor Spanje zou het bestis al een goede zaak zijn indien de monarchie na de dood van Franco lang genoeg zou duren om een geweldloze overgang naar parlementaire democratie te maken.

Maar die verwachting verliest aan kracht als men beseft dat het regiem met de dag harder gaat optreden. Zolang dit regiem zich opstelde tegen de Baskische Eta en het antifascistische Frappe, kon ultra-rechts nog rekenen op de simpatie van de oudere Spaanse generatie die nog herinneringen heeft aan de bloedige burgeroorlog en in een nieuwe eskalatie van geweld onheilspellende voortekenen ziet. Daarom stond die generatie zo vaak achter repressieve maatregelen die beslist niet stroken met onze democratische opvattingen. Maatregelen zoals het verbod van vergaderen, willekeurige arrestaties en verscherpte censuur treffen nl. alle stromingen binnen de oppositie, dus ook de niet-marxistische trend die nog gelooft in een geweldloze overgang. Die oppositie gelooft vastelijk dat ze de storm zal overleven, maar hoe zal ze verhinderen dat de opgestapelde toorn na de dood van Franco in bloedige vergelding ontaardt?

Hoe dan ook de vraag of de « Caudillo » nog tot intelligente reflexen in staat is, lijkt na de genadeloze terechtstellingen wel overbodig. Het is duidelijk dat het politiek verstand in Spanje slechts na de dood van Franco kan zegevieren.

FORD TEGEN WAPENKONTROLE

Het bekende Amerikaanse weekblad « Time » — een der oudste nieuwsmagazine's, waarvan de formule werd overgenomen in de meeste westerse landen — opende in zijn eerste oktobernummer van de lopende jaargang een bladzijden lang dossier over de bescherming van de president (van de USA uiteraard) tegen aanslagen. In dit dossier kijken de auteurs o.a. met een zekere afgunst naar Europa, « waar de koningen en presidenten niet hoeven beschermd te worden, want niemand wenst op hen te schieten » (dat zal dan wel niet op Franco toepasselijk zijn...).

Zoals wij zelf vorige week al stelden, dat nl. de Amerikaanse federale en plaatselijke veiligheidsdiensten in gebreke blijven, zo geeft « Time » een kras staaltje van nalatigheid van deze veiligheidsdiensten. Politie-inspecteur Jack O'Shea van de politie van San Francisco waarschuwde herhaalde malen de geheime diensten, dat Sally Moore (tweede aanslag op Ford) een tweede Squeaky (eerste aanslag) zou kunnen zijn. Op zijn bevel werd haar revolver in beslag genomen. Ze kocht prompt een nieuw wapen en werd verder ongemeoid gelaten. Ze werd zelfs niet eens ingeschreven op de lijst van « potentieel voor de president gevaarlijke personen », een lijst van eventjes 36.000 namen! President Ford werd gevraagd, zijn openbaar optreden te beperken. Hij weigerde na de eerste aanslag, doch gaf een stukje toe na de tweede (ook nadat het aantal doodsb bedreigingen was toegenomen). Een lid van de Kongres-

kommissie voor Veiligheid en joernalisten verwijten Ford dat hij te roekeloos is: « Mr Ford biedt inderdaad de brede borst aan, steekt zijn kin vooruit en schijnt alles in het werk te stellen opdat er nog een derde op hem zou schieten »! Intussen zet het Kongres weinig haast achter de behandeling van een wetsvoorstel tot een strikte controle op de wapenverkoop. Verre van dat het Kongres ook maar even zou overwegen, het recht op wapenbezit te beperken of quasi-totaal af te schaffen. Er is trouwens nog iets anders: kort vóór Sally Moore op de president vuurde, had deze laatste zich eens te meer verzet tegen

de registratie van handwapens, welk standpunt na de aanslag door de perschef van het Witte Huis werd bevestigd... Is het in deze omstandigheden dan te verwonderen, dat er op Amerikaanse presidenten geschoten wordt? En zoals vroeger gezegd: Ford is dan nog een onbeschreven blad, vergeleken bij bvb. Johnson en Nixon, die te pas en te onpas, en zeer agressief hun persoonlijke moed demonstreerden door wuivend bovenop wagens of boten te gaan staan, zich onder de menigte te begeven en allerlei « onverwachte kwajongensstreken » uithaalden (de tipering komt van een presidentiële lijfwacht)...

GEEN LEDEPOP ?

Het bezoek van wat eens een God voor de Japanners was, keizer Hiro Hito (wiens troon door wijlen MacArthur werd gered) aan de USA heeft voor een nieuwe zeldzame keer de schijnwerper gericht op de kleine frele gestalte van de gewezen zonnegod, die bijna een halve eeuw het Japanse keizerrijk incarneert. Hiro Hito heeft destijds op Mac Arthurs hoofdkwartier de volle verantwoordelijkheid voor de Japanse oorlogvoering opgeëist, een gebaar dat niet naliet indruk te maken op de Amerikaanse houwdegen. Hiro Hito werd dan ook, als element van stabilisering en als nuttig schaakstuk voor de naoorlogse Amerikaanse poli-

tiek in het Verre Oosten niet als oorlogsmisdadiger veroordeeld. Daarvoor draaiden enkele van zijn generaals en admiraals op. Over de werkelijke rol van de keizer bestaat er twijfel, hoewel zijn konnekties met het militaire establishment niet te loochenen zijn. Een eerste eerherstel voor de keizer loopt parallel met het Japans economisch mirakel. Is hij geen jod-nkind meer, hij deelt in de welvaart met een huidige jaarinkomen van om en bij de 300 miljoen bfr. Vorige week was zijn eerherstel compleet met een officieel, 50 jaar lang verdaagd, bezoek aan de Verenigde Staten, waar zijn onderdanen allang geëerde handelspartners zijn.

De overwinnaar, bondskanselier Bruno Kreisky bij het uitbrengen van zijn stem.

KREISKY

De Oostenrijkse bondskanselier Kreisky heeft de verkiezingscijfers van zijn partij nog verbeterd vorig weekeind: de socialisten wonnen een zetel bij met iets meer dan 50 t.h. van de stemmen. Daardoor veroverden ze de volstrekte meerderheid, zij het een krappe meerderheid. De vaderfiguur Kreisky heeft het dus gehaald op zijn voornaamste opponent, de 42-jarige Josef Taus, bankdirecteur, die enkele maanden geleden plots aan de leiding van de Volkspartij kwam te staan, nadat zijn voorganger bij een verkeersongeval het leven verloor. De enigmatische kon-

servatieve Volkspartij bond de strijd tegen Kreisky aan met het levensverhaal van Taus die het van arme jongen tot rijke bankier bracht, van proletenafkomst was, en het — zonder politiek — ver geschopt had. Dit verhaal deed het niet, vooral ook omdat Taus te zakelijk, te technisch was, zeker voor de gemoedelijke Oostenrijkers die terecht naast die onbetwistbare deugden ook nog een beetje menselijkheid bij hun voormannen wensen. De Volkspartij beseftte dat trouwens wel en stuurde dan ook slechts op een bescheiden doel af, nl. de socialisten van een volstrekte meerderheid afhouden en aansturen op een coalitie tussen de twee grote partijen en de klei-

ne Vrijheidspartij. Dit bleek al evenmin aan te slaan, evenals het derde luik, nl. de beperking van de overheidsbestedingen. De socialisten replikeerden daarop zeer gevat met « We maken liever schulden dan werklozen ». Dat dit insloeg bij de kandidaat-werklozen bewijst de stembusuitslag, die waarschijnlijk ook meteen het einde inluidt van Taus' blitzkarrière. De socialisten hebben van meetaf de « grote coalitie » van de hand gewezen en gegokt op de volstrekte meerderheid. Het is een juiste gok gebleken en Kreisky kan verder regeren in alle gemoedsrust, « schulden makend om geen werklozen te moeten inschrijven »...

11 11 11:

VOORWAARDELIJK VERTROUWEN

De incidentrijke periode rond de betwisting die gerezen is tussen de socialistische ontwikkelingshulp en het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking (organisatoren van 11 11 11 aktie) is nu ongeveer afgesloten.

De socialistische partij heeft een zuivering in eigen rangen gehouden en heeft de stellige belofte gedaan dat de nog verschuldigde bedragen worden terugbetaald.

Iedereen die belang stelt in de ontwikkelingssamenwerking en in de wijze waarop men in België de hulp aan de Derde Wereld « organiseert » heeft daarover in de pers voldoende berichten (het ene wat meer tendentius dan het andere) kunnen lezen. Het weekblad « Wij » heeft reeds jaren via artikels en mededelingen gewaarschuwd voor mogelijke misbruiken in het private zowel als het officiële ontwikkelingswerk. Toen het schandaal met het socialistisch steunfonds aan het licht kwam, werd daarvan ook duidelijk melding gemaakt. We hebben steeds op het standpunt gestaan dat de misstappen van profiteurs streng moesten beteugeld worden. Vanuit de Vlaamsnationalistische hoek werd zelfs een definitieve stoot gegeven tot het aanwijzen en aanklagen van de schuldigen. Wij zijn echter ook van oordeel dat de solidariteits-idee van de volksnationalisten met de Derde Wereld niet mag lijden onder binnenlandse strubbelingen tussen groepen en personen. Het beginsel zelf van de ontwikkelingshulp is onaanastbaar. Ook in ziekenfondsen, vakbonden en andere verenigingen waar met bijdragen en toelagen wordt gewerkt, wordt wel eens een « schandaal » ontdekt, maar dat doet niets af van de waarde van deze instellingen op zichzelf.

WAT MOET VERANDEREN ?

Het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking dat praktisch alle hulpakties op een pluralistische basis koördineert en daarvoor jaarlijks een bewustmakingskampanje bij de bevolking lanceert moet uit deze « zaak » een aantal besluiten trekken.

In de eerste plaats is een véél strengere controle nodig van de basis. Wij zijn ervan overtuigd dat de leden van de verenigingen die de algemene vergadering van het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking vormen even verbaasd waren als de meeste leden van de Raad van Beheer toen de betwisting aan het licht kwam.

Het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking, moet ervoor zorgen dat de duizenden vrijwillige medewerkers die de 11 11 11 aktie voeren veel beter geïnformeerd zijn, niet alleen over de nood in de wereld, maar eveneens over het interne organisatorische mechanisme dat in België de privé-hulp koördineert. Dan

zouden ze bijvoorbeeld kunnen vaststellen dat de Belgische (Vlaamse en Waalse) vrijwillige, niet-goevernamentele hulp, het nog steeds, in tegenstelling met Nederland en Duitsland, moet doen met een minimum aan (onderbetaalde) vaste stafmedewerkers, dit soms ten koste van de efficiency.

Dan zouden ze kunnen vaststellen dat, zelfs al liep het bedrag van de zogezegde « fraude » dan globaal op tot ongeveer 12 miljoen B.F. (in ongeveer 8 jaar tot 1973 — daarna werd aan de betwiste organisatie geen cent meer betaald), deze som slechts een uiterst gering deel is van de gezamenlijke Belgische inspanning :

★ officiële regeringshulp : 10 à 14 miljard/per jaar

★ vrijwillige niet-goevernamentele hulp : 750 miljoen/per jaar.

Dan zouden ze kunnen vaststellen dat het werkterrein van het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking hoogstnoodzakelijk zou dienen te liggen in het voortdurend volgen van wat de officiële instanties doen met het geld van de belastingbetaler (± 1500 F per jaar en per inwoner). Maar daarvoor moet het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking nieuwe wegen gaan bewandelen en dringend zijn openheid en zijn wil tot doelmatige aktie bewijzen.

Persoonlijk geloven wij dat dit nu mogelijk geworden is. In het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking en in de organisatie die in de toekomst de medefinanciering door de regering van vrijwillige projecten zou koördineren (de pas opgerichte vzw Coprogram) werd een vernieuwde inspanning gedaan om een zo gevarieerd mogelijke basis aan het woord te laten komen. Vanuit de Vlaamsnationale hoek werden een aantal nieuwe mensen bij de aktie én de controle betrokken. Ook de politiek niet-gebonden lokale organisaties krijgen een belangrijke inspraak.

Er bestaat reeds een Vlaamse en een Waalse animatiegroep die de aktie voert op een federale basis. Die federalisering moet verder doorgetrokken worden, zoals dat ook binnen het goevernamentele Algemeen Bestuur voor Ontwikkelingssamenwerking (ABOS) zou moeten gebeuren. Zo zouden de Vlamingen, wie zeker geen gebrek aan menselijkheid en solidariteit kan verweten worden, eindelijk zelf kunnen bepalen hoe de ontwikkelingshulp vanuit Vlaanderen zou moeten geregeld worden.

VOORWAARDELIJK VERTROUWEN

Er is dus in koördinatie van de vrijwillige hulp een kentering waar te nemen. Voorwaardelijk vertrouwen in het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingshulp en zijn 11 11 11 aktie lijkt ons in die omstandigheden gerechtvaardigd. Wij willen gaarne langs deze weg de jongere en oudere volksnationalisten oproepen om, waakzaam en voorzichtig, plaatselijk mee te werken aan de 11 11 11 aktie, die dit jaar in het teken staat van de voedselproblemen in de wereld.

Bij de projekten die voorgelegd worden ter ondersteuning zijn er die niet alleen een zeer nuttig ontwikkelings-effect hebben, maar die bovendien ter plaatse uitgevoerd worden door mensen die om volksnationale, humanitaire en levensbeschouwelijke motieven heel hun leven of een belangrijk deel ervan aan de armsten onzer broeders offeren in de meest benarde omstandigheden.

De Vlaamsnationale leden van het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking en de andere verwante organisaties konden twee richtingen uit : ofwel ontslag nemen en de zaken verder op hun triest beloop laten, ofwel kordaat binnen de organisaties initiatieven nemen om de toestand weer gezond te maken. Zij hebben voor dit laatste gekozen. Zij hopen dat zij bij het Vlaamsnationale publiek voor hun moeilijke, doch doelmatige aktie de broodnodige steun zullen vinden.

E. DE FACQ senator

lid Raad van Beheer van het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking
Voorzitter Vlaams Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking (VCOS)

A. MONTEYNE

lid Kultuurkommissie Brussel
lid Raad van Beheer van het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking

lid vzw Coprogram

L. BOUCKAERT

plaatsvervangend
volksvertegenwoordiger
lid vzw Coprogram

W. LUYTEN

plaatsvervangend
volksvertegenwoordiger
lid Algemene Vergadering van het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking

WERKLOOSHEIDSVERGOEDING VOOR AFGESTUDEERDEN

Er is een tijd geweest dat de tewerkstelling van universitair afgestudeerden geen problemen meebracht. In elk geval was het aantal werklozen met universitaire vorming dermate klein, dat niemand het de moeite achtte daar ook maar enige aandacht aan te schenken.

Vandaag leven we in een economische crisis-periode en bij al de narigheid die zulks meebracht staan nu ook de universitair gediplomeerde werklozen met een vier-cijfer-getal in de statistieken. Einde juni telde men bij de gewestelijke bureau's van de RVA 2.768 werkzoekenden met een universitair diploma op zak. Einde juli was dit getal reeds opgeklimmen tot 5.298 en einde augustus was het zelfs tot 5.857 gestegen. Een goede tweeduizend hiervan waren vrouwen. Dat zijn angstwekkende cijfers, vooral als men weet dat hierin meer dan 500 ingenieurs begrepen zijn!

De economische en psychologische problemen die uit deze toestand voortvloeien, vallen buiten het kader van deze bladzijde. Wij gaan ons derhalve beperken tot de aspecten van het verschijnsel die kaderen in onze sociale wetgeving. Zoals in de rubriek « Sociaal Vade-Mecum voor iedereen » (I-A/- - Zie « Wij » van 10 juli 1975) reeds werd aangegeven, kunnen schoolverlaters na gedane studies werkloosheidsvergoeding ontvangen zonder ook maar één dag gewerkt te hebben. Daartoe volstaat het dat ze zich binnen het jaar na het beëindigen van hun studies als werkzoekende laten inschrijven bij de RVA. 75 dagen later kunnen ze dan werkloosheidsvergoeding krijgen. Deze regel heeft voor gevolg dat een belangrijk deel van de hoger aangehaalde werklozen niet helemaal zonder inkomsten blijven. Er is echter een grote maar aan deze regeling. En in normale tijden spreekt daar niemand over, om de doodsimpele reden dat ongeveer niemand van deze zwakke plek in de reglementering het slachtoffer is. Wanneer de universitair geschoolden evenwel tegen de zesduizend werklozen leveren, valt deze zwakke plek wel op!

De terzake spelende wetgeving bepaalt, naast allerlei andere zaken, dat de betrokkene op het ogenblik dat hij werkloosheidsuitkeringen vraagt, geen 25 jaar zou zijn! U begrijpt onmiddellijk waar

het schoentje wringt voor een deel van onze universitair geschoolde werklozen: Sommige studenten zijn méér dan 25 jaar wanneer ze de universiteit verlaten!

Deze regel laat een deel van de hoger geciteerde 6.000 werklozen totaal zonder enig inkomen. Onder de slachtoffers van deze regel vindt men een relatief groot aantal gehuwden en soms wordt zowel hij als zij door deze regel getroffen. Soms zijn de betrokkenen op deze wijze het slachtoffer van het feit dat ze bijkomende diploma's verworven hebben en hiervoor bijkomende jaren gestudeerd hebben.

Wanneer de betrokken student thuis bij zijn ouders woont, zal het hem/haar voorlopig aan geen boterham ontbreken. Maar wat indien het een alleenstaande student betreft? Laten we trouwens geen moeite doen om concrete gevallen aan te halen van wat er allemaal zou kunnen scheefgaan. De realiteit is meestal nog veel « rijker » dan onze beste fantasie! Voor deze problemen zijn de mogelijke oplossingen relatief gemakkelijk in te voeren. En wat de kostprijs ervan betreft, op een ogenblik waarop de totale begroting in de honderden miljarden loopt, kan het geven of onthouden van werklozensteun aan enkele honderden oudstudenten 's lands financiën noch de RMZ-financiering uit hun evenwicht halen!

Hoe kan men deze zwakke plek uit de terzake geldende reglementering halen? Wij denken hoofdzakelijk aan twee maatregelen. Primo: De leeftijdsgrens van 25 jaar wordt opgetrokken tot bv. 28 jaar of tot 30 jaar. Op deze wijze wordt het aantal afgestudeerden die niet meer in aanmerking zouden komen, wel zeer klein. Sekundo: In de reglementering wordt een bepaling opgenomen dat aanvragen van personen van meer dan 25 jaar toch nog ontvankelijk zijn, maar dat aan de betrokkenen slechts gedurende bv. twee jaar een werkloosheidsvergoeding zal toegekend worden.

Intussen hopen we maar dat we binnenkort de problemen rond de werkloosheid uit het oog mogen verliezen!

Willy Cobbaut

De uitgeverij De Nederlandse Boekhandel geeft een reeks dokumentatiemappen uit over geschiedenis en maatschappij. Een van deze mappen behandelt de sociale strijd van de voorbije honderd jaar en is samengesteld door W. Strauven.

Deze dokumentatie-mappen zijn duidelijk bestemd voor het onderwijs, want zij bevatten, behalve de eigenlijke teksten, ook vragen en taken. De structuur van de hoofdstukken is volledig afgestemd op de taak en de behoeften van de leraar in de klas. Dat houdt in dat deze mappen ook kunnen gebruikt worden door wie een gespreksronde moet leiden of voor een soortgelijke taak staat.

Vanzelfsprekend kan ook de belangstellende leek zich deze mappen aanschaffen. De map « De sociale strijd » bv. kost 55 fr. Voor 55 fr. kan men niet bedrogen zijn, zal de lezer geneigd zijn op te merken.

Voor 55 fr. kan men echter wel degelijk bedrogen zijn. En wij zijn het aan de lezer verplicht hem/haar erop te wijzen dat zelfs de luttele som van 55 fr. in dit geval weggeworpen geld is.

Er kleven aan de map « De sociale strijd » vooral twee belangrijke tekortkomingen. Op de allereerste plaats bevat deze publikatie te weinig informatie en feiten-materiaal. Wie op grond van de in deze publikatie opgenomen gegevens antwoord wil verstreken op de voorziene vragen, kan zulks alleen doen in de geest die door de hele map wordt gesuggereerd. En dit is dan meteen de tweede tekortkoming die aan dit werkje kleeft: hier wordt geen geschiedenis gepresenteerd, hier wordt een stelling verdedigd. Dat zou op zichzelf misschien nog aanvaardbaar zijn, indien het gebeurde op grond van objectieve feiten-voorlichting. De feiten-voorlichting van deze dokumentatiemap is allesbehalve objectief.

DE SOCIALE STRIJD

« Foto's 1 en 2 geven een beeld van de manier waarop de mensen bij ons wonen », zegt de auteur op blz. 1. Foto 1: Krotwoningen in een achterbuurt van een of andere grote stad. Foto 2: Een hoog torengebouw. Is dat een objectief beeld van de manier waarop in ons land de meerderheid van de bevolking gehuisvest is?

« Karl Marx stelde een oplossing van het arbeidersprobleem voor, 1848 », lezen we op blz. 16 als tussentitel. En op blz. 17, als volgende tussentitel: « Veertig jaar later reageerde de katholicke kerk ». De namen van de belangrijke sociale hervormers uit het kristelijk kamp zal U tevergeefs op deze bladzijden zoeken. Elders in het werkje, even tevergeefs, trouwens. Is dat een objectieve manier om de hoofdpunten van de sociale geschiedenis in West-Europa aan jonge mensen voor te houden?

Op blz. 29 is de bekende karikatuur opgenomen die iedereen kent: Een gevleete koe — de vlekken hebben de vorm van Z-Amerika, Afrika en Z-Azië — wordt gemolken door een bankier met sigaar en hoge hoed, in emmers voorzien van het dollar-embleem. Over het feit dat de verhogingen van de petroleum-prijzen aan de ontwikkelingslanden elke keer tientallen miljarden fr. kosten, geen woord. Op dezelfde bladzijde wordt gezegd dat deze karikatuur een beeld geeft van onze houding t.o.v. de Derde Wereld. Is dat objectiviteit?

Op de laatste bladzijden van deze map worden omzeggens alleen de negatieve aspecten van het Westeuropees kapitalisme onderstreept. Is dat de hele waarheid?

Enz. enz. enz. Kortom, het klassiek links indoktrinatie-schema: Alle ellende is afkomstig van het kapitalistisch uitbuitingsstelsel. En de hedendaagse West-europese wereld geeft hoofdzakelijk redenen tot ongenoegen. Uiteraard ligt de klemtoon van de oppositie daartegen hoofdzakelijk links, het kommunisme inbegrepen. De rol van de kristelijke arbeidersbeweging wordt hierbij weliswaar vermeld, maar meer dan duidelijk alleen maar pro forma.

Besluit: Wie deze map toch wil kopen, weze gewaarschuwd: zeer kritisch te gebruiken!

Cw.

SOCIAAL VADE-MECUM VOOR IEDEREEN

1-A/-

ISOLATIE-PREMIE

De overheid is ervan overtuigd dat de kosten voor het isoleren van bestaande woningen door brandstofbesparing na drie jaar kunnen teruggewonnen worden. Daarom werd de zgn. « isolatie-premie » ingevoerd, waarover u hierna het voornaamste vindt.

Welke woningen?

De wet bepaalt dat slechts de isolatie-verbetering aan bestaande woningen voor de premie in aanmerking komt. Woningen in opbouw of nog te bouwen woningen zijn uitgesloten.

Bepaald is ook dat het kadastraal inkomen niet hoger mag liggen dan 30.000 fr. Op gebied van belastbaar inkomen werd geen grens gesteld. Mits toestemming van de eigenaar, mag ook de huurder de premie aanvragen.

Welke werken?

De isolatie-werken die voor de premie in aanmerking komen zijn degene die

1. tot doel hebben het calorieverlies te beperken door de uitrusting en de plaatsing van bv. verschillende soorten voegen, dubbele vensters, dubbele beglazing, isolerende materialen, enz.;
2. voortvloeiën uit de uitrusting en de plaatsing van regelingssystemen, programmaklokken, thermostatische kranen, kaloriemeters, verdampers, enz.;

3. voortvloeiën uit de vervanging van de ketel of van een deel van de stookplaatsuitrusting als deze, na onderhoud en regeling, een rendement heeft beneden de 75% en op voorwaarde dat het nieuw apparaat een rendement heeft van ten minste 83%;

4. voortvloeiën uit de uitrusting en de plaatsing van om het even wat, op voorwaarde dat hieruit een verminderd energieverbruik ontstaat bij het verwarmen van gebouwen of het leveren van warm water.

De werken moeten uiterlijk twee jaar na het akkoord van de Dienst voor Huisvesting voltooid zijn. Eventueel kan deze periode verlengd worden. De kostprijs van de werken moet minstens 20.000 fr. (BTW inbegrepen) bedragen.

Bedrag

De premie bedraagt 25% van de met facturen bezwene kostprijs. De maximum-premie is 25.000 fr., te verhogen met 2.000 fr. per persoon ten laste.

Aanvraag

De aanvraag kan tot uiterlijk 31 december 1976 gericht worden aan de Dienst voor Huisvesting (Dienst Isolatie-premie), Handelsstraat 123, 1040 Brussel.

Cw.

09.10.75

DOKUMENTATIE

«De sociale strijd» door W. Strauven. In de reeks: Dokumentatiemappen geschiedenis & maatschappij. 322 blz., geïllustreerd. 1975. Prijs: 55 fr. Uitgave De Nederlandse Boekhandel, Kapellen.

WIJ

in de
volksunie

DE VLAAMSNATIONALE STUDENTENUNIE BEGINT EEN NIEUW WERKJAAR

In de universitaire centra Gent, Leuven, Brussel en Antwerpen staan Vlaams-nationale studenten klaar om « met leeuw en blauwvoet » een nieuw academisch jaar in te gaan. In een op grote oplage verspreid welkom-pamflet verduidelijken de vier VNSU-kernen hun standpunten als volgt :

Gent schrijft o.m. : één doel : het federaal Europa der volkeren ; één wil : gezamenlijke inzet !

Leuven : een Vlaams-nationale pluralistische democratische en duidelijk sociaal gerichte vereniging voor de student.

Brussel : een dam tegen de onvolkse en anti-Vlaamse tendenzen aan de VUB !

Antwerpen : onze taak mag niet onderschat worden, het Vlaams-nationalisme is nog lang niet voorbij gestreefd, de Vlaamse strijd lang niet gestreden, geen noodlottige tegenstellingen links-rechts, vooral bewuste Vlamingen worden !

Een heel programma dus.

Lezers van wie de dochter of de zoon, broer of zuster aan één van deze universitaire centra studeren zetten hun familiedid er toe aan zich te melden bij één van deze adressen op dit blad en actief te zijn, de Vlaams-nationale strijd ten bate !

Wanneer je voor de eerste maal naar de fuif komt, wordt je overstelpt door de vele studentenverenigingen, waaronder ook de politieke.

De enige pluralistische en Vlaams-nationale studentenvereniging, die in het universitair onderwijs werkzaam is, is de VNSU, de Vlaams-Nationale Studenten Unie.

Er zijn actieve kernen van de VNSU in Gent, Leuven, Brussel, Antwerpen en Hasselt.

Aan het pluralisme is ons heel wat gelegen. Het betekent dat de VNSU als vereniging niet aan een bepaalde levensopvatting gebonden is.

De VNSU staat open voor alle religieuze en filosofische opvattingen en wil deze als dusdanig gewaardeerd zien. Elke overtuiging — ook politieke — heeft overigens recht op bestaan. Niemand mag de vrije meningsuiting beperken, welke motieven hij ook aanvoere of welke het waardeoordeel ook is dat hij die overtuiging toebedeelt.

Dit is essentieel voor de maatschappij waar wij naar streven. In die maatschappij is ieder volk gelijkwaardig aan een ander.

Het volksnationalisme streeft naar de afbouw van de staten en naar een wereldfederalisme der volkeren. Ieder volk dient zeggenschap te krijgen over zijn bestaan en zijn toekomst. Dit geldt ook voor het Vlaamse volk. Zijn ontvoogding zal Vlaanderen slechts kunnen bewerken door een tweeledig federalisme.

Alle pogingen van de traditionellen om die te verhinderen door een « semi-federale » structuur aan België te geven hebben aangetoond dat zoiets niet leefbaar is. Onder geen enkel beding kan aanvaard worden dat Brussel als derde gewest macht zou verwerven.

De Vlaamse deelstaat moet democratisch zijn. De beslissingen moeten zo dicht mogelijk bij de belanghebbenden genomen worden.

Iedere kleinere kern moet bevoegd zijn voor die zaken, waar tussenkomst van een grotere niet nodig is.

De beslissingen moeten ook genomen worden door hen die er verantwoording voor dragen — in de eerste plaats de verkozenen — en in het volle daglicht.

Dit steekt fel af tegen de huidige Belgische situatie waar de macht in realiteit uitgeoefend wordt door een klein elitair groepje.

Sociaal eist de VNSU een rechtvaardige herverdeling van de welvaart, het bezit en de inkomens. We dringen er op aan dat de regering een krachtiger anti-inflatiebeleid zou voeren en minder zou zwichten voor machtige lobbies.

VNSU-CENTRA

GENT : Borluutstraat 8, 9000 Gent

LEUVEN : Lubbeeksestraat 73, 3370 Boutersem-Roosbeek

BRUSSEL : Jaargetijdenlaan 63, 1050 Elsene

ANTWERPEN : Volhardingsstraat 13, 2020 Antwerpen

NATIONAAL : Borluutstraat 8, 9000 Gent

OVERIJSE-HOEILAART
ZELFSTANDIGEN, AANDACHT !
Op dit ogenblik worden de zelfstandigen bij de meeste ziekenfondsen slechts tot 50 jaar aangenomen om te beginnen betalen voor de kleine (alle) risico's.

ze maximum leeftijd op 55 jaar wordt gebracht. Zelfstandigen tussen 54 en 65 jaar die nog graag voor de rest van hun leven van volledige ziekteverzekering willen genieten, hebben nog enkele weken tijd om zich aan te sluiten bij de Vlaamse Ziekenkas en er nog vóór Nieuwjaar te beginnen met hun kleine risico's.

propaganda-kampanje werd op punt gezet.
SCHAARBECK
VUJO-OPROEP
Propagandamateriaal voor de TAK-betoging van 26 oktober verkrijgbaar bij Jan Vermeulen, Zeno Grammelaan 87, tel. : 241.04.07.

STEENOKKERZEEL-PERK
FILMAVOND
Op 24 oktober om 20u over de jongste Vlaamse betogingen en de jongste IJzerbedevaart. Lok. Bij den Tipper, Kortenbergsestwg 25, Steenokkerzeel-Humelgem. BAL

eens medelid. Wij bieden de achtbare familie ons innig medeleven aan.
ST-PIETERS-LEEUSDienstBETOON
Elke zaterdag van 11 tot 12 uur ten huize van federatieschepen Frans Adang, Ruisbroeksestwg 109 te St-Pieters-Leeuw of op afspraak tel. 377.31.83. In samenwerking met sen. Bob Maes.

MEDEGEDEELD

BRUSSEL
JAARMIS VLAAMSE OUDSTRIJDERS
Op 12 oktober te 11u wordt in de kapel van de e.p. Jezuïeten, Brialmontstr. 11 te Brussel (Kruidtuin) de jaarmis van de afd. Brussel van het Verbond der Vlaamse Oudstrijders opgedragen door e.p. Van Malderen, oud-branchier 14-18. Deze h. mis wordt opgedragen ter nagedachtenis van alle overleden leden van de afd. Brussel en het bestuur rekent dan ook op een zeer talrijke opkomst van leden en simpatisanten.

Tweede lustrumbal op 6 december te Steenokkerzeel in zaal De Molenkens, Wambeekstr. Orkest : Boogy Band uit Machelen.
ST-KATH.-LOMBEEK-TERNAT-WAMBEEK
IN MEMORIAM
Op 24 september 1975 overleed ons lid mevr. Bertina Vierendeels. Zij was de echtgenote van ons medelid Lode De Poorter en de moeder van Jos De Pooter, even-

DE VU-AFDELING
WEMMEL - HAMME - RELEGEM
nodigt U en uw familie vriendelijk uit op haar
VLAAMS HOEVEFEEST TE HAMME
haantjes aan 't spit, echte boerepensen, lambik van het vat, enz.
ZATERDAG 11 OKTOBER 1975 vanaf 18 uur
ZONDAG 12 OKTOBER vanaf 12 uur
Gasthoeve : Frans Elpers, Lindestraat 137, 1812 Hamme

LIMBURG

BREE
VUJO
Ook onze afdeling voelt de nood aan van een sterkere vertegenwoordiging naar de jongeren toe. Alle geïnteresseerden onder de 35 jaar kunnen zich in verbinding stellen met Erik Eyckmans, Witte Torenstr., of Jo Bollen, Millenstr., of Piet Gabriëls, 't Hasselt 25 (86.32.78).

de folksong brengt, nl. het Trio Ward Thans dat op de onlangs gehouden talentenjacht in Bree een eervolle bronzen medaille behaalde (en als eerste van de meer dan 10 Breese orkesten uitkwam).

Limburg en Bokrijk, een koffie in de Slagmolen, een wandeling door het stadspark en het Shopping Center, een kijkje en een woordje bij het Sportcentrum en verder de mijnen, de Ford. En toch, stipt 12 uur, middagmaal voor de bezoekers te Zutendaal. De namiddag werd Breugeliaans, 200 à 300 Genkenaren kwamen de gasten begroeten en bekampen in alerhande volksspelen : een reuze sfeer ! Gelukkig konden we rekenen op vele milde schenkers : een varken van meer dan 100 kilo, 100 vlaaien, 2 hespen, tonnen bier, een vat wijn. En 's avonds laat was alles op. Wanneer je er niet was, heb je wat gemist. Maar volgend jaar doen we het opnieuw en nog beter !

ADVIESRAAD
En tiental mensen (steuners en simpatisanten) hebben zich reeds bereid verklaard toe te treden tot onze adviesraad. Een eerste vergadering wordt voorzien op donderdag 16 oktober in zaal Cambrinus. Nochtans willen we alle betrokkenen vragen zich reeds vrij te maken. Een jaar voor de gemeenteverkiezingen is het van hoog belang dat de adviesraad ons uitgebreid bestuur goed adviseert. We rekenen er op u te zien om 20u.

DILSEN
OVERLIJDEN
Op zaterdag 20 september II. overleed te Rotem dhr Mathieu Vastmans, vader van ons bestuurslid M. Vastmans. De VU-afd. Dilsen die door verschillende bestuursleden vertegenwoordigt was op de begrafenis betuigt langs deze weg haar innig leedwezen met de familie Vastmans.

BAL VAN SEN. VANDEKERCKHOVE EN VOLKSVERT. OLAERTS
Wij zijn intussen klaar met de nodige schikkingen voor ons volgend initiatief. Het bal van onze parlementariërs, 25 oktober, in het centrum Bethanië te Genk. De voorverkoop van toegangskaarten draait. Mogen wij ook u verwachten ?

BAL
Op zaterdag 8 november gaat ons jaarlijks Vlaams herfstbal door in zaal Brouwershuis te Opitter. Zoals steeds hebben we de uitstekende muziek van het orkest The Hitch Hikers. Om onze aanwezigen speciaal te verwennen hebben we bovendien een tweede orkest ingelast dat gedurende enkele tijd wat afwisselen-

GENK
SUKSESRIJKE VERBROEDERING MET DE AFD. ERTVELDE
De verbroederingsdag van de VU-afd. Ertvelde en Genk op het buitengoed van Jef Olaerts te Zutendaal, is tot een waar succes uitgegroeid. Er was prachting weer en veel volk ! Om halfnegen 's morgens werden de 70 bezoekers van Ertvelde onder leiding van hun volksvert. Pol van Grembergen, door het afd. bestuur opgewacht en verwelkomd aan de grens van Genk. Het werd een gekondenseerde voormiddag : een blitzbezoek aan het park Midden-

BESTUURSVERGADERING
20 oktober, 20u30, Majestic !
Agenda : laatste voorbereidingen bal, organisatie abonnementenslag, bespreking volgend aktiepoint (5 december).

KALENDER

- OKTOBER
11. Dilsen : Afdelingsbal.
25. Genk : Bal van sen. Vandekerckhove en volksvert. J. Olaerts in de feestzaal van het Centrum van Bethanië.
26. Tongeren-Maaseik (arr.) : Arr. bestuursverkiezingen.
NOVEMBER
7. Houthalen : Mosselsoeper in de Zaalkerk te Houthalen-Oost.
7. Bilzen : Mosselsoeper in zaal Ensor.
8. Bree : Afdelingsbal in zaal Brouwershuis te Opitter.

HERDEREN
ARR. RAAD
De eerste vergadering van deze nieuwe raad had plaats op vrijdag 26 september. Niet minder dan 45 leden waren aanwezig. De vergadering werd geleid door volksvert. V. Anciaux. Vooreerst werden de 7 voorgestelde kandidaten voor koöptatie in de raad aangenomen zonder stemming daar er immers 7 plaatsen waren. Nadien werd overgegaan tot de verkiezing van het nieuwe arr. bestuur. Volgende 7 personen werden verkozen tot lid van het nieuw arr. bestuur : Jaak Gabriëls, Jos Van Bree, Jef Cornelissen, Jaak Cuppens, Jan Plas, Yvan Vanboockryck en Jan Vangertruyden. Tot voorzitter werd J. Plas en tot sekretaris werd Y. Vanboockryck aangesteld. De andere functies worden later verdeeld. Nadien was er nog een geanimeerde discussie over Brussel, gastarbeiders en oppositietaktiek. De vergadering werd o.m. bijgewoond door volksvert.

E. Raskin en door sen. dr J.R. Vandekerckhove. Volgende arr. raad op 17 oktober in Hotel Warson te Hasselt. Aanvang 20u.

TONGEREN
SUKSES VOOR TAK-FILM
Een 300-tal aanwezigen waaronder sen. Vandekerckhove, prov. raadslid Van Hollebeke, volksvert. Raskin en TAK-leider Piet De Pauw. Spreker sen. Vandekerckhove schetste in het kort het ontstaan van de Vlaamse Beweging. Vervolgens kwam Piet De Pauw aan het woord die na een toelichting bij de situatie in de Brusselse gemeenten de vergadering opriep op 26 oktober met TAK mee te betogen in Brussel. Al bij mekaar een rijke avond waar we vooral de woorden van sen. Vandekerckhove niet vergeten toen hij zich afvroeg waarom Tindemans tegen de terechtstellingen in Spanje reageert maar hier amnestie weigert.

OOST-VLAANDEREN

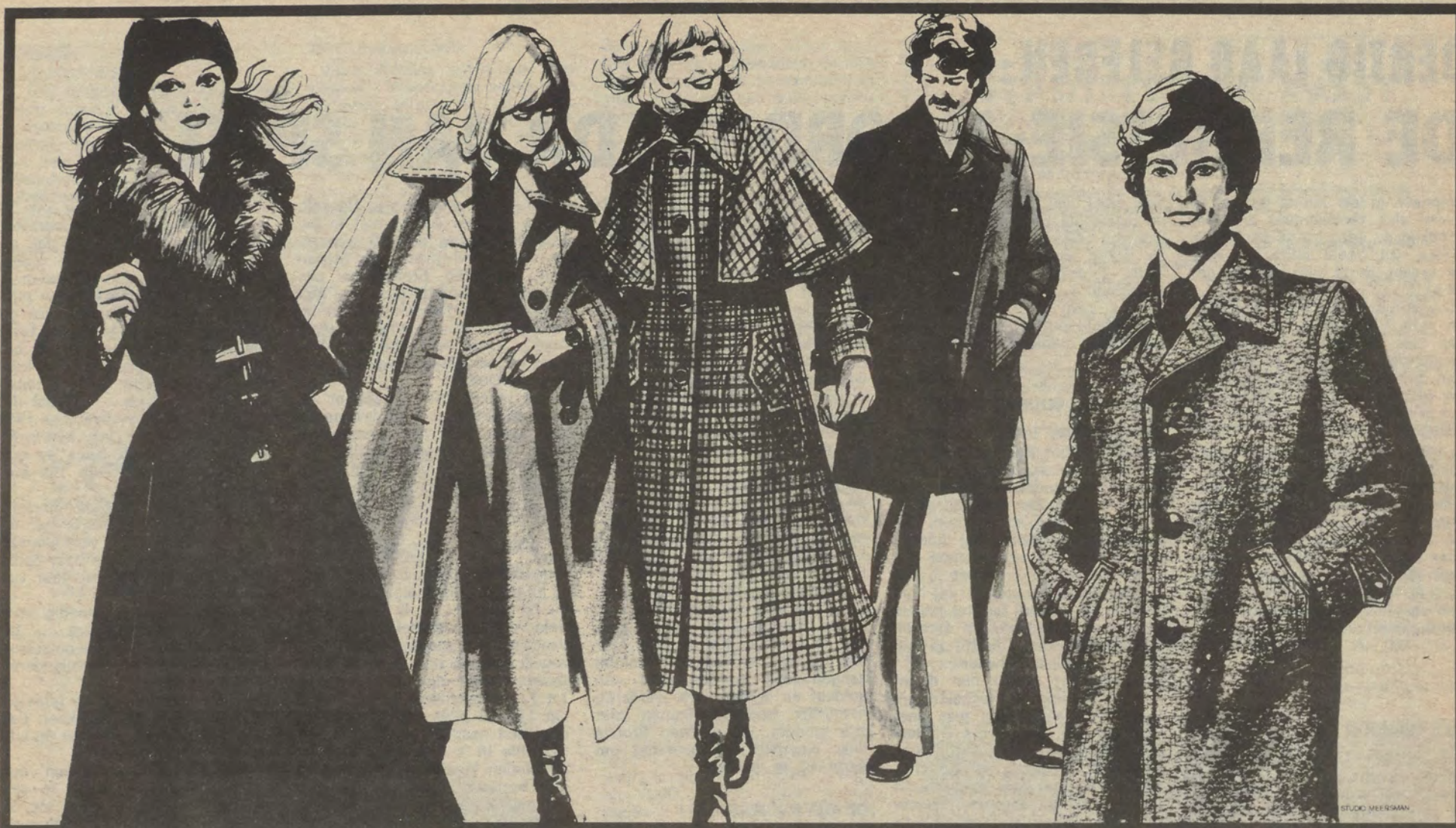
AALST (Stad)
DIENSTBETOON
Jan de Neve, schepen Openbare Werken. Op het stadhuis : maandag, woensdag en vrijdag van 10 tot 12u. Tel. 21.57.51, post 133.
Frans De Brul : alle werkdagen van 17u30 tot 18u30, thuis, Albrechtlaan 38, tel. 21.44.56.
Jan Caudron : elke zaterdag van 11 tot 12u in Het Gulden Vlies, Esplanade, Aalst.
Arseen Carlier : alle dagen op afspraak thuis, Dirk Martensstr. 6, tel. 70.11.70.
ASPER-GAVERE
ZIEKENFONDS FLANDRIA
Maandelijks zitdag : 3e donderdag, 9-10u, Klonkeveldstr. 2B.
DENDERMONDE (Arr.)
VLAAMS ZIEKENFONDS : SCHELDE-DENDER-DURME
Sokr. : E. Van Winkellaan 5, Zitdagen : elke maandag van 9 tot 11u, elke woensdag van 15 tot

Dendermonde, tel. 052/21.75.45. 17u, elke vrijdag van 9 tot 11u.
Waasmunster : Waageslagedreef 48, Zitdagen : elke 2de en 4de donderdag van 17 tot 18u.
Wieze : Schroverstr. 48, Zitdagen : elke maandag van 14 tot 16u.
Lembeke : Brusselsestwg 145. Zitdagen : elke 1ste en 3de donderdag van 16 tot 17u.
Wetteren : « De Klokke », Kon. Astridlaan 27, tel. 091/69.28.81. Zitdagen : elke woensdag van 13 tot 14u.
Wichelen : Margote 49, Zitdagen : elke woensdag van 14u30 tot 15u30.
DRONGEN
ZIEKENFONDS FLANDRIA
Zitdag : Baarledorpstr. 13 : dinsdag van 9 tot 12u en vrijdag van 17 tot 20u. Tel. 82.69.13.
SOC. DIENSTBETOON
soc. dienstbetoen de 1ste donderdag van september. Sen. De Facq,

prov. raadslid K. Versyck en gemeenteraadslid M. Smets zijn ter beschikking van 19 tot 20u in ons lok. Barloria.
EREMBODEGEM-TERJODEN
BAL : RECHTZETTING
Het jaarlijks bal van afd. Terjoden heeft niet in oktober plaats zoals verkeerdelijk werd aangekondigd in het arr. « Mededelingsblad », maar wel op 8 november.
GENT
SOC. DIENSTBETOON
Huguette De Bleecker, prov. raadslid, is te bereiken, elke avond telefonisch thuis tussen 18 en 19u (091/25.64.87); elke 2de maandag ten huize Schouls, Meulestedestwg 330, om 20u ; elke vrijdag tussen 11 en 12u, maar nu niet langer in Rubenshof, Borluutstr., maar na het sluiten van dit VI. Huis, wel in « Jan Yoens », in dezelfde Borluutstr. ; tenslotte, elke vrijdagavond in « Vlaams Huis Roeland ».

KALENDER

- OKTOBER
11. Belsele : 5e VU-bal in zaal De Valk. Orkest Marcel De Munck. Inkom 80 fr.
11. Waarschoot : Bal van de Waarschootse zelfstandigheid in zaal Tijn te Lembeke.
11. Ninove : Afdelingsbal in zaal Roxy, Geraardsbergsestr., om 21u.
11. Lede : Dansavond in zaal Brouwershuis, om 20u.
18. Aalst : Bal in zaal FFR, Dendermondsestwg. Zanger : John Horton. Inkom : 80 fr.
18. Zulte-Olsene : Jaarlijks bal in zaal Fiertelhof te Zulte om 20u met het orkest Ronny Roland. Inkom : 60 fr.
18. Ertvelde : Namiddag voor de kinderen : tekenen, boetseren e.a. spelen om 14u30 in de Veldbloem met gratis vieruurtje : chocolademelk en rozijnenbrood, aangeboden door « Wij-vrouwen » van het Meetjesland.
25. Wetteren : 20 jaar VU-bal in zaal De Pluim, Koffiestr., Kalken, om 21u. Orkest « Danny Martin ». Inkom 70 fr.
25. Ertvelde : Bal in zaal Atlantis.
25. Nieuwerkerken-Waas : 9de bal in zaal « Rosy » met het orkest « The Duck Boys » om 20u30. Inkom : 60 fr.
25. Wetteren : Kant. lustrumbal in zaal Pluim te Kalken, om 21u.
25. Ertvelde : Bal onder het motto « Ertvelde blijft », 21u.
28. Eeklo : Vergadering Meetjesland in Middenstandshuis, 20u.

Ze zijn op de vingers van één hand te tellen...

de mantelspecialisten die U een nieuwe herfstcollectie kunnen voorstellen van meer dan

5.000 LUXE WINTERMANTELS

maar slechts één enkele kledingszaak kan u zulke enige collectie wintermantels

van zuiver scheerwol aanbieden tegen

ECHTE FABRIEKSPRIJZEN!

Reeds voor een spotprijs vanaf 2.500 f - ja u leest goed - biedt

SUCCES KLEDING MEYERS

een modieuze wintermantel gekozen uit de mooiste collecties van

de gekendste Europese modefabrikanten!

Klassiek of modern, jeugdige boetiekstijl, zelfs bijzonder grote maten,

vervaardigd uit de allerbeste stoffen in een modieuze snit,

zowel voor dames, heren als kinderen vindt u nu bij

SUCCES KLEDING MEYERS!

Nooit hebt U zulke keus nieuwe winterkleding bij elkaar gezien...
 Nooit hebt U van zulke fantastische lage prijzen kunnen profiteren...
 Daarom komt U beslist naar Niel gereden voor uw nieuwe wintermantel!
 Uw ritje naar Niel komt er dubbel en dik uit...
 zeker met nevenstaande reductiebon!

WAARDEBON

van minstens 1.000 fr. of 20 % korting
 bij aankoop van een damesmantel

NAAM
 STRAAT Nr
 GEMEENTE POSTNR.

niet geldig op ESKAM-cadeau prijzen

SKM

SUCCES KLEDING MEYERS

DE GROOTSTE MANTELSPECIALIST

A. DE LANGLESTRAAT 2-14

NIEL

OPEN ALLE DAGEN VAN 9 TOT 20 UUR.
 ● ZATERD. VAN 9 TOT 18 UUR.
 ● ZON- MAAN- EN FEESTDAGEN GESLOTEN.

DE TERTIG JAAR VLAAMSE STRIJD: 1945 - 1975

DE TWEE ZANGFEESTEN

Op het organisatorisch vlak zien wij eveneens in het begin der vijftiger jaren hoe het reeds in 1947 opgerichte Erasmusgenootschap — met Dries Bombeke, Dries Wieme, Leo de Mulder, Maurits Marichael en Johan van Mechelen als stichters — als cultureel grootnederlandse vereniging actief wordt, o.m. met de eerste Nederlandse kultuurdagen te Gent, waar Adriaan de Roover, Achiel Stubbe, Jef Goosenarts en dr A. Van den Daele het woord voerden en met zijn kontakten met Frans-Vlaanderen, o.m. bij het stichten van « Notre Flandre » (waarvan straks meer). Het Erasmusgenootschap zou een aantal kernen in het Vlaamse land oprichten. Bij de werkgroepen en de medewerkers aan de kultuurdagen vinden wij de namen van pater M. Brauns, Wim Grauls, Remi Piryns, Lieven Rens, Maurits Coppiepers, prof. Pinxten, Maarten van Nierop, pater Callewaert, A.W. Willemsen. Het genootschap zou in 1958 opgaan in het ANV.

Vanaf 1950 zou het maandblad « Het Pennoen » uitkomen. Gesticht door Vlaams-nationale jongeren waarvan sommigen zoals Jan Olsen en Staf Verrept uit de kollaboratiejeugdbeweging kwamen, was het blad aanvankelijk Groot-Nederlands, katholiek en nationalistisch maar evolueerde, met sommige medewerkers, naar een eerst vaag en nadien marxistisch getint progressisme.

In de reeks publikaties die aan de Vlaamse beweging, aan de Vlaamse eisen en aan het federalisme gewijd waren, mogen wij twee reeksen zeker niet vergeten.

Vooreerst waren er de uitgaven van de vzw Brederode, met haar reeks « den Vaderlandt Getrouwe ». Als eerste deel verscheen een boek over Borms : naast een biografie van een 90-tal bladzijden teksten, brieven, pleidooien. Daarop volgden nog heel wat publikaties : over Theo Brouns, over Romsée, Van Dieren, Staf De Clercq. Achter de naam « Jan Eyck », die de leiding van de reeks had en tegelijk uitgever was, verschoot zich de gewezen « Rommelpot »-medewerker en auteur van « De dood met de kogel », het boek over de gefusilleerde Leo Vindevogel : Valeer de Pauw.

Minder gekend en minder talrijk en tevens op een ander vlak liggend, waren de boekjes van de Baken-reeks (eerder keurig-verzorgde brochuren). In 1950 verscheen het eerste boekje, geschreven door dr Paul van Blaak (een pseudoniem ?) over « Nederlandse idee en Benelux ». Hier werd voor het eerst na de oorlog op een realis-

tische en toch principiële wijze de Heelnederlandse gedachte vooropgesteld en haar praktische realiseerbaarheid aangetoond. « Scheiding, federalisme : die gedachten werden thans weer — en in het vuur van een niet hoogstaand debat — uitgedragen. Zij zijn niet dood. Het geluid van oude idealen komt tot ons als het dreunen van een verzonken klok ».

De auteur besluit met het woord dat Solvejg zegt tot Peer Gynt, wanneer die aan haar vraagt : waar ben ik geweest, waar was ik ? : « In mijn Geloven, en in mijn Hopen en in mijn Liefde ». De auteur voegt eraan toe : « Wat daar geleefd heeft, overwint alle tijd ». Met deze zin eindigt een — voor die tijd merkwaardige en realistische — studie over het heelnederlandse vraagstuk.

De Vlaamse beweging bleef parlementair opgesloten in studie-kommissies, waar over taalgrenshegelingen werd gediscussieerd, terwijl er in het parlement gebakkeleid werd over het al dan niet publiceren van de resultaten der volkstelling 1947, publikatie waartegen de Vlaamse CVP haar veto had gesteld. Al in maart 1950 had een afvaardiging van het « Algemeen Vlaams Komitee » van de drie Fondsen bij Eyskens de eis gesteld om de publikatie van de talentelling te verhinderen, maar Franstalige kranten raden de gemeentebesturen op de taalgrens aan, om uit de resultaten van de telling de nodige administratieve gevolgtrekkingen te maken. Dat betekende wettelijke verfransing van tienduizenden Vlamingen.

Tegenover de Vlaams-nationale kritiek en de radikalisering van de objectieven, met de eis tot federalisme die nu scherper doorklonk, geraakte men aan Vlaamse CVP-zijde wat overstuurd. De naoorlogse alleenheerschappij was gebroken. De IJzerbedevaart was niet meer in handen van een CVP-censuur en ook in het ANZ, dat na de oorlog verrijkt werd met afgevaardigden uit CVP-gezinde organisaties — van Katholieke Aktie tot Boerenbond — klonk de stem van het Vlaams-nationaal protest nu scherper en scherper. Op de Bedevaarten in 1952 en 1953 was er al protest geweest tegen de CVP, inzonderheid om het uitblijven van amnestie-maatregelen. Het Zangfeest te Brussel in 1952 stond helemaal in het teken van dit protest, door nationalistische jongeren geuit en het ging er trouwens rumoerig aan toe.

De nationalististen eisten dat er weer zou aangeknoopt worden aan het nationaal-strijdend karakter der Zangfeesten, wat indruiste tegen de opvatting der CVP-gezinden, die het nationale en het kulturele wilden scheiden, de Belgische vlag wilden opdringen en Vlaamse slachtoffers der repressie uit de programma's gebannen zien. Toen hun poging tot machtsgreep mislukt bleek, zetten de Katholieke Aktiegroepen onder leiding van J. De Schuffeleer een aktie in tegen het ANZ en de zangfeesten, met kommuniëes, verdachtmakingen, intimidatie enz. Zij stichtten een « Dag van het Vlaamse Lied » die op 14 juni 1953 zou gehouden worden op de Grote Markt te Brussel. De grote en financieel-sterke organisaties als ACW, ACV, Boerenbond

en Davidsfonds zetten er zich achter. Marcel van de Wiele van het ACW werd sekretaris van dit anti-Zangfeest. Ignace de Sutter werd muziekadviseur, Mark Liebrecht regisseur, Jef van Hoof dirigent (wat veel nationalistes de gewezen repressie-gevangene zeer kwalijk namen, zodat hij later op een Vlaams-nationale bijeenkomst zelfs uitgefloten werd !).

Er kwam vanzelfsprekend van nationalistische zijde tegen dit CVP-zangfeest heel wat reactie. Er was sprake van mogelijke incidenten.

Het weekblad « Vlaanderen » publiceerde een gedicht « Aan de zangers van het Vlaamse verdriet, de predikers der Vlaamse laffheid » en de nationalistes noemden nu het CVP-zangfeest « de dag van het Vlaams verdriet ». Van de Meulebroeck, de liberale Brusselse burgemeester, verbood de manifestatie, niet zozeer om de nationalistische dan om de Franstalige perspektieven. CVP-parlementariërs interpeleerden verholpen, en de « Dag » mocht doorgaan, op 12 juli 1953. Voor een manifestatie waarachter zulke grote organisaties stonden en waarvoor zo'n reclame gevoerd was, was de opkomst maar een mager beestje tegenover de 10.000 à 15.000 Vlamingen die in het Antwerpse Sportpaleis het traditionele Zangfeest bijwoonden en er toegesproken werden door de nieuwe voorzitter Valeer Portier, gewezen oorlogsschepen van Oostende, sekretaris van het VEV, Vlaams-nationalist van vóór de oorlog (trouwtekens van het VNV !), die er de steeds opnieuw herhaalde eisen scherp naar voren bracht : amnestie en federalisme.

Het was de inzet van een periode, waarin het ANZ een onbetwistbaar-radikaliserende rol in de Vlaamse beweging speelde. De « Dag van het Vlaamse Lied » zou nog een paar jaar met weinig succes georganiseerd worden, tot in 1957. Toen de politiek van « afscheiding » niet succesrijk bleek, keerde men naar de ANZ-schaapstal weer, waar trouwens een — niet steeds kritiekvrije — verruiming werd doorgevoerd.

In de periode tussen 1950 en 1954 hervindt de langzaam zich oprichtende Vlaamse beweging ook het contact met de volksgenoten in het Zuiden. De Zuid-Vlaamse beweging was na de oorlog evenals in Vlaanderen, totaal neergeslagen en de repressie had daar eveneens gebruik gemaakt van het staatscentralisme om de niet-Franse volksdelen en hun autonomistische bewegingen te elimineren, hun leiders te vervolgen en elke autonomie-bestreving te compromitteren.

(vervolgt)

E.H. J.M. Gantois de Fransman met het Vlaamse hart...

NIEUWE PRENTEN

NIGHTMOVES

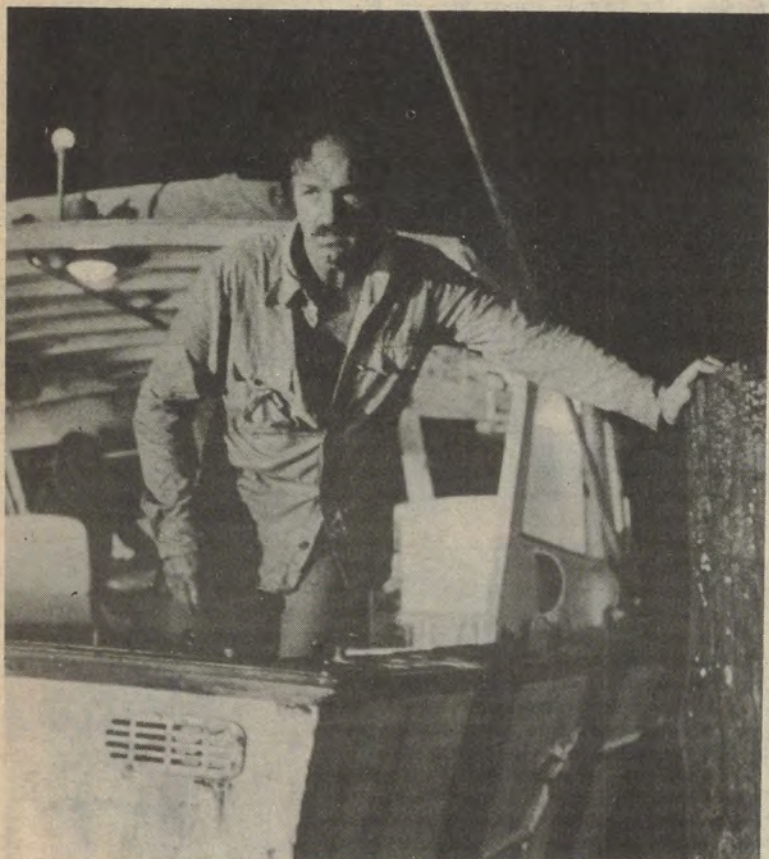
(Nachtvlucht)

« The long goodbye » van R. Altman, « Chinatown » van R. Polanski en « The Conversation » van F. Coppola, zijn alle recente « private eye »-films, waarin de privé-detektive in tegenstelling met vroeger een menselijke dimensie krijgt. Het genre kreeg hierdoor een andere, nieuwe dimensie. Arthur Penn trekt met « Nightmoves » — zijn eerste film sinds vijf jaar — deze lijn verder door. De privé-detektive is niet langer diegene die het raadsel oplost en verder onheil weet te voorkomen; hij mislukt veel in zijn opdracht, moet uiteindelijk machteloos toezien en wordt zelf slachtoffer. Het gaat in deze film dan ook niet zozeer om de « opdracht », maar wel om de « opdracht », maar wel tektive zelf. « Nightmoves » is in de eerste plaats een portret van iemand die zowel in zijn persoonlijk als in zijn beroepsleven mislukt.

Harry Moseby (Gene Hackman) is een onzeker iemand, getekend door een ongelukkige jeugd, steeds op zoek naar zijn oorsprong (zijn onbekende vader en moeder). En wanneer zijn enig houvast, zijn vrouw, hem blijkt te bedriegen, stort Harry zich in de vergetelheid van een nieuwe opdracht. Maar zijn zoektocht naar een verdwenen 16-jarig meisje is evengoed een vlucht. Ogenscheinlijk slaagt hij in zijn opdracht en brengt hij het meisje veilig bij haar moeder terug. Maar de ene moord volgt op de andere.

Het slot van de film is een pseudo-climax, waarbij Harry machteloos toeziet en verward en wellicht dodelijk gekwetst in een bootje dobert rond een vliegtuigwrak. De toeschouwer blijft na dit einde even verward achter als Harry Moseby zelf.

Het raadsel blijft onopgelost, er is geen ophelderende ontknoping. Wanneer men met de traditionele verwachtingen naar deze film gaat kijken, komt men dan ook bedrogen uit. Want zoals gezegd gaat het hier niet om de « zaak » maar wel om de persoon van de privé-detektive, die zelf onderwerp van de film geworden is. Maar dit portret van een vertwijfelde, eenzame Harry weet Arthur Penn dan ook meesterlijk neer te tekenen.

Nightmoves

Bovendien mag je van een kinneast als Arthur Penn wel verwachten dat hij via zijn films iets tracht weer te geven van zijn kijk op de Amerikaanse samenleving. Zo was het toch in zijn vorige « Bonny and Clyde », « Alice's restaurant » en « Little big man »; en zo is het ook in « Nightmoves ». Vooral via de — voortdurend afgebroken — dialogen refereert Penn naar de actuele faze in de Amerikaanse geschiedenis. De malaise van Harry, zijn vertwijfeling, beperktheid en machteloosheid haakt aan bij de malaise van het post-Watergate-Amerika. Moet het gezegd dat Arthur Penn maximum gebruik weet te maken van de dominerende aanwezigheid en het talent van acteur Gene Hackmann? Tot in het minste detail weet deze het portret van een 40-jarige man op zoek naar zichzelf waar te maken. Naast hem acteren Susan Clark, Janet Ward, Edward Binns, Melanie Griffith en Jennifer Warren. Vooral voor deze laatste betekent « Nightmoves » een ware revelatie.

GENE HACKMAN IN « NIGHTMOVES » EN « FRENCH CONNECTION II »

Gene Hackman behoort momenteel tot het rijtje der meest talentvolle Amerikaanse acteurs. Een film met Gene Hackman kan moeilijk een totale mislukking worden, want Hackman domineert steeds door zijn fysieke aanwezigheid. Het is dan ook echt geen toeval dat twee jaar na mekaar te Cannes een film met Gene Hackman de hoofdprijs behaalde (« The Scarecrow » en « The Conversation ») en dat de acteur zelf een Oscar kreeg voor zijn vertolking in « French Connection I ». Hackmans vertolking is steeds weer even intens, doorleefd. Dit is ook het geval in twee recente films met deze acteur in de hoofdrol: « Nightmoves » en « French Connection II ». In de eerste vertolkt hij de rol van een privé-detektive, in de tweede deze van een Amerikaanse politiemann. In beide echter is hij evengoed slachtoffer als achtervolger.

French Connection II

KLEIN-KUNST

HOE EENZAAM IS BOUDEWIJN DE GROOT ?

Ere aan wie ere toekomt, hoewel het velen zwaar zal vallen de nieuwe plaat van Boudewijn de Groot zomaar aan te nemen. Voor hen is « Waar ik woon en wie ik ben » zijn vroeger image zomaar overboord gooien, en negeren wat hij vroeger presteerde. De teksten van René Daalder die hij voor de eerste keer onder de arm nam, liggen helemaal in de lijn van wat Boudewijn zelf met de plaat voorheeft. De teksten zijn enorm introvert en zeggen in eenvoudige woorden hoe hij vandaag evolueert. Gedaan met Lenard Nijgh's soms zware poësie, de sprankelende juweeltjes als « verdronken vlinder » of nog de sfeervolle mysterieuze heksensabat.

Muzikaal wordt echter de grootste klap gegeven door de arrangeur Bert Paige de bons te geven en zelf de bewerkingen samen met sporadisch Job Maarse te willen ineensteken. Het klinkt even pijnlijk wanneer hij aan zijn fan en epigoon zegt dat ze hem niet kent, en zijn groot voorbeeld Tom Paxton wil vergeten. Meteen betekent het dan ook dat dit Boudewijn's eerste echte solo-plaat is, en zo dient deze plaat dan ook beluisterd.

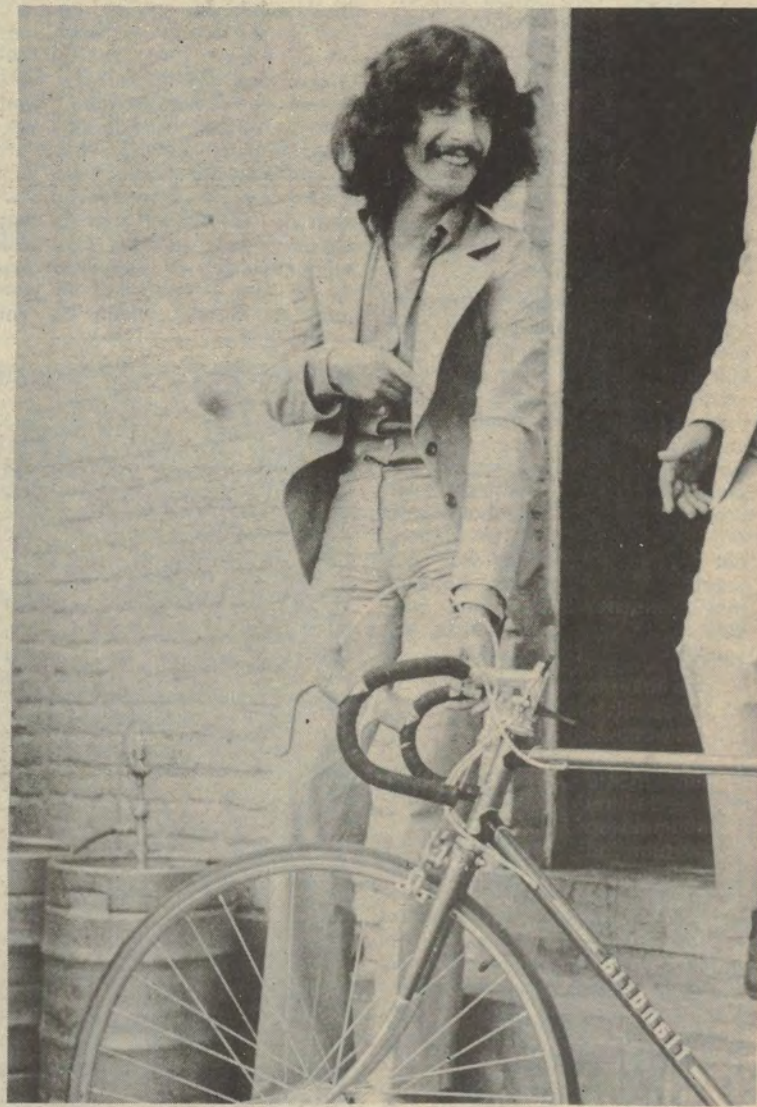
De eenvoudige begeleiding ondersteunt dan ook volkomen de zeer persoonlijke teksten. Kant twee zal voor velen het meest aanspreken, met ondermeer het zeer fijne piano- en orgelspel in « Of niet soms », waarmee hij opent. Ook zijn stemgeluid doet erg aan het « Verdronken vlinder »-album denken, en « Travestie » is wellicht het beste nummer van de plaat. De romantische terugblik met de stem van Anja de Jong die even gevoelig een stukje brengt uit « testament » en « beneden alle peil », waarna de groep het elektrisch verder uitfriet. Ook in de volgende nummers vindt je zowel muzikaal als tekstueel de sfeer van vroeger terug, en als je de moed opbrengt om de eerste kant opnieuw af te draaien, valt deze onverwacht zelfs mee, met het ritmisch « Calypso », de jeugdherinneringen in « waar ik woon » en ook « Nederlandse held ». Kortom een plaat die je

maar na enkele keren ten volle kan smaken. Het leek dan ook zinnig bij de voorstelling in het landelijke Kobbegem even met hem te praten. Over de plaat zelf praat hij weinig, behalve dat hij gezocht heeft naar een meer persoonlijke aanpak. De afscheidstoer die enkele jaren terug plaats had, was echter voorlopig, daar hij tegen het komende voorjaar een concerttoer plant. Het betekent voor hem wel het afscheid na vijf jaar zingen, en na even in het Engels wou hij voor een tijdje ophouden. « Ik produceerde platen voor anderen en schreef niet om de tijd te doden, maar gewoon omdat ik er nood aan had muziek te spelen, en geld

kon ik ook best gebruiken ». Op de vraag wat er overgebleven was van de protestzanger van weleer, keek hij even wat verveeld, maar herpakte zich met de uitleg dat de protestliedjes op dit moment het best in zijn repertoire pasten en voor hem het voornaamste was goeie teksten te zingen.

Van de wat opvallend pretentieuze sportredakteur Ton Vissers, die als Nederlander spijtig genoeg zich superieur moest uittalen, kreeg Boudewijn als cadeau een fiets waarop hij even in de tuin rondspurtte.

Sergius.

Boudewijn, de eenzame fietser

ABK

BOUWEN MET KUNNEN BETEKENT

- een traditionele bouwmetode, oerdegelijk maar eigentijds, naar maat naar uw persoonlijkheid, budget en wensen. Echt iets voor U.
- Villa's, eengezinswoningen, appartementen, opbrengsteigendommen, industrie.
- op uw grond, of de beste die Uzelf bij ons kiest uit een ruime keuze over het ganse Vlaamse land.
- uw inspiratie putten uit de fijnste bouw tijdschriften en de beste architecten raadplegen.
- vooraf genieten van een gratis voorstudie voor de klant. Het enige degelijke en reële basisdokument waardoor U vooraf weet waaraan en waaraf. Ernstig werk vraagt een ernstige voorlichting.
- profiteren van de jarenlange ervaring van vakmensen, zowel technische, financiële, ja zelfs fiskale. Wie weet beter wat duur en goedkoop is dan de aannemer zelf !
- zien wat reeds gerealiseerd is, zien wat U krijgt... horen hoe tevreden men is, leren uit hun ervaring en U vergewissen van de degelijkheid van het resultaat.
- kortom : verstandig beleggen in onroerende kwaliteit... onze klanten van 20 jaar geleden zijn nu het levende bewijs dat een kwaliteitswoning veel beter rendeert.
- oud ruilen voor nieuw... ook dat ! Raadpleeg onze immo-inkoop en ruildienst.
- In onze zetels te Antwerpen, Gent, Leuven vindt U een antwoord op al uw vragen en een oplossing voor elk probleem.

VOOR VRIJBLIJVENDE INFORMATIE

Naam :

straat :

gemeente : Postnr :

wens inlichtingen voor het bouwen van een villa, eengezinswoning, appartementsgebouw, industrie

op mijn grond te

of zoek een grond te

datum

KUNNEN N.V.

ANTWERPEN MEIR 18

GENT ONDERBERGEN 43

GENK WINTERSLAGSTRAAT 22

LEUVEN BRUSSELSESTRAAT 33

600 ARBEIDERS

1001 MOGELIJKHEDEN

EEN KOE

DOOR EEN KIER

Het goede Nederlandse woord « staatsgreep » is bij een flink deel nieuwslichters in ongenade gevallen en wordt heden tendagete te pas en te onpas vervangen door het woord « coup ». Spreek uit « koe » zoals het melkgevend zoogdier.

Waar « coup » in een doorlopende tekst geschreven staat kan de snuggere lezer allicht vermoeden dat hij te doen heeft met een poging om het bestaande politieke bestel door een andere staatsorde te vervangen.

Maar wanneer in een gesproken uitzending « coup » gewoon als « koe » gezegd wordt, kan het wel een beetje ingewikkeld lijken.

In verband met de jongste ontwikkelingen in Portugal zegde de BRT-radionieuwsdienst vorige week dat « volgens waarnemers de deur in Portugal nu op een kier stond voor een koe van rechts ».

Hoe een log gevaarte als een koe door een normale deur raakt is mij als een raadsel, maar wanneer datzelfde beest zich dan op de koop toe nog door een kier moet wringen, wordt het helemaal moeilijk. Of die koe dan van rechts dan

van links komt, kan misschien een rol spelen bij het bepalen van de invalshoek langs waar het zoogdier in kwestie zich door het deurgat zal murwen, maar een aannemelijke verklaring voor soortgelijke merkwaardige onderneming wordt hierdoor toch niet gegeven.

Je hoeft geen taalpurist te zijn om al met de ellebogen aan te voelen dat de radionieuwsdienst (bij de televisie en bij de meeste kranten is het al niet veel beter) schromelijk overdrijft met het gebruik van woorden van vreemde oorsprong. Of om het in eigen stijl (?) te zeggen: expressies van externe origine. Als Leo Tindemans ergens naar toe gaat (en wanneer blijft die

man eigenlijk thuis?), mogen wij als luisteraars nooit verneemen dat de eerste-minister daar of daar is aangekomen. Neen, de premier is steevast gearriveerd. De echtgenote van Leo is nog wel geen première, maar dat kan in de toekomst nog wel gebeuren.

Het wordt ergerlijk.

In « Wat is er van de sport? », een overigens verstandig en knap informatief programma werden vorige week weer veel spelers geblesseerd.

« Verwond » is te moeilijk, waarschijnlijk.

En nu maar uitkijken of de koe die door een kier van rechts moet arriveren niet geblesseerd raakt.

70 MILJOEN te winnen

Eerste tombola

Voor elke 5.000 fr die u in de maand oktober bijspaat op uw spaarboekje of op uw termijnboekje krijgt u van de ASLK gratis een tiendje van de Spaartranche van de Nationale Loterij. Spaart u 50.000 fr bij, dan hebt u de keuze uit een geheel biljet of 10 tiendjes. Trekking: 12 november 1975.

Tweede tombola

Uw spaargeld verdubbelt als uw spaarboekje wint in de tweede tombola, dat is bij de trekking van de spaarboeknummers die door de ASLK wordt georganiseerd op 4 februari 1976.

Dit is nieuw:

Dit jaar komt het **gemiddelde** bedrag, dat van 31 oktober 1975 tot en met 31 januari 1976 op uw spaarboekje ingelegd zal zijn, in aanmerking voor verdubbeling. Dat wil zeggen dat u zelfs na 31 oktober kunt doorgaan met uw boekje aan te dikken voor deelname aan de tweede tombola. Kortom: hoe meer u spaart en hoe langer u het geld op uw spaarboekje laat staan, hoe hoger het bedrag dat u kunt winnen.

...en ook dat is nieuw:

Ook met uw termijnboekje neemt u nu deel aan de tweede tombola. Als uw termijnboekje wint wordt het gemiddelde bedrag van de interesten verdubbeld, die van 31 oktober 1975 tot en met 31 januari 1976 als interest op het boekje ingeschreven zijn gebleven.

Wilt u er meer over weten?

Stap dan even één van de ruim 3.000 contactpunten van de ASLK binnen. U krijgt er direct alle inlichtingen en u kunt er meteen het reglement raadplegen:

- in het hoofdkantoor, de agentschappen, de landbouwkantoren en de kredietvennootschappen van de ASLK en in de meeste discontokantoren;
- bij de afgevaardigden van de ASLK en bij de door de ASLK erkende agenten van de NMKN;
- in de Nationale Bank, haar bijbanken en agentschappen;
- in alle postkantoren.

Machtiging K.B. van 24/4/75

GRATIS TWEETWEE TOMBOLA'S

ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS

ASLK

